

Detta ärende har Riksdagen nu till behandling förehaft, och har Riksdagen funnit godt att meddela det af Eders Kongl. Maj:t äskade godkännande af de med Spanien afslutade nya handels- och sjöfarts-traktater.

Hvilket, till svar å Eders Kongl. Maj:ts proposition, Riksdagen härmed får hos Eders Kongl. Maj:t anmäla.

Med undersätlig vördnad etc.

Stockholm den 2 Juni 1883.

N:o 46.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 2 Juni 1883.
— — — — Andra Kammaren den 2 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående obligatorisk veterinärbesigtning vid export af kreatur samt desinficiering af kreatursförande fartyg.

(Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 2 Utlåtande N:o 6 och Första Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 2 Utlåtande N:o 8).

Till Konungen.

Hos Riksdagen har förslag blifvit väckt, att Riksdagen måtte uti skrifvelse anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes påbjuda sådana anordningar, att alla för export till utlandet, dock med undantag af Norge,

bestämda kreatur blifva omedelbart före inskeppningen af legitimerad veterinär besigtigade, äfvensom att de fartyg, som äro bestämda att till utlandet öfverföra kreatur, må före dessas emottagande blifva desinficerade.

Ehuru visserligen för närvarande någon elakartad smittosam kreaturssjukdom icke förefinnes i vårt land och, med undantag af mul- och klöfsjukan år 1875, hvilken snart utrotades, någon svårare sjukdom bland kreatur icke inträffat sedan år 1856, då en elakartad lungsjuka yppades i Skaraborgs län, torde det dock lätteligen kunna inträffa, att kreatur, afsända från Sverige, vid ankomsten till utskeppningsorten befinnas lida af tillfälliga åkommor, hvilka kunna framkalla misstanke om sjukdom af vida värre beskaffenhet. Vigten af att åtgärder till förekommande häraf vidtagas har äfven tillförene så väl hos Eders Kongl. Maj:t som hos Riksdagen framhållits. Redan den 13 Juli 1878 ingick Sydsvenska ångfartygsaktiebolaget i Malmö till Eders Kongl. Maj:t med underdånig ansökning, att föreskrift måtte meddelas om skärpt kontroll vid kreatursexporten, och sedan dess har icke något år förflutit, utan att inflytelserika röster höjts i samma syfte. Då saken senast i anledning af gjord framställning vid 1882 års riksdag behandlades, lemnades en utredning af frågans olika stadier, utvisande, bland annat, att ej mindre än sex hushållningssällskap hos Eders Kongl. Maj:t förordat skärpt kontroll vid kreatursexport. Denna framställning blef af Riksdagen afslagen endast på den grund, att hushållningssällskapens berörda framställningar då voro på Eders Kongl. Maj:ts pröfning beroende, hvilket fortfarande läser vara förhållandet.

Då förslag om obligatorisk veterinärundersökning af kreatur, bestämda för export, först väcktes i Sverige, befarade man flerstädes att en sådan undersökning skulle innebära hinder för den fria handeln och medföra minskning i kreaturens värde till förfång för egaren. Det oberättigade i denna fruktan har emellertid sedermera ådagalagts af det ångbåtsbolag, som förmedlar exporten till England från städerna Helsingborg, Landskrona och Malmö, hvilket bolag ovilkorligen fordrar veterinär undersökning af hvarje djur, innan det tages ombord å fartyget, och har det visat sig, dels att denna åtgärd, långt ifrån att vara i någon mån hinderlig, medfört, bland annat, den fördel, att kreatursegaren icke äfventyrar att ett efter jernvägsresans besvärligheter af tillfällig sjukdom lidande kreatur i brist af snar vård dör eller måste nedslagtas ombord, dels ock att kostnaden för besigtningen blott uppgår till det ringa beloppet af 30 öre för hvarje nötkreatur, 15 öre för kalf och 10 öre för får eller svin. Så länge veterinärundersökningen icke

är obligatorisk, lär dock ett enskildt bolags åtgöranden icke blifva särdeles verksamma, ity det af veterinären kasserade djuret kan saklöst på annan väg utföras och sålunda indirekt nå England, hvarest, i händelse djuret befinnes vara sjukt, dess ursprungliga hemort lätt lär kunna utrönas.

Ett ytterligare skäl för bifall till ifrågavarande framställning har Riksdagen funnit deruti att den under år 1878 gifna lag, på grund hvaraf Sverige för närvarande åtnjuter rättighet att utan nedslagtning införa nötkreatur i England, tillkommit under för Sverige gynsamma omständigheter, och då ett märkbart sträfvande numera i England pågår att till den inhemska jordbrukarens fördel försvåra eller förhindra importen — hvilket sträfvande, bland annat, framträder i uttalanden af en förening, benämnd »Farmer Alliance», hvars exekutivkomité helt nyligen erinrat om nödvändigheten af mera kraftiga åtgärder för att förhindra ny införsel och utbredning af kreaturssjukdom — torde med skäl kunna befaras, att nuvarande för Sveriges kreatursexport förmånliga förhållanden genom åtgärder från Englands sida lätteligen skulle kunna förändras.

Ett oeftergifligt villkor för en ordnad kreatursexport är naturligtvis, att befodringsmedlen jemväl från utskeppningsorten äro tidsenliga, hvartill hör i främsta rummet, att nödig omsorg användts vid fartygens byggande och inredning för att tillgodose djurens välbefinnande, lättheten att förse dem med foder, vatten m. m., samt att den största renlighet iakttages ombord. Det är också i England föreskrifvet, att efter lossning af hvarje kreaturslast halm m. m. skall bortföras, samt att fartyget efter rengöring skall desinficieras, och åligger det vederbörande myndighet att egna noga tillsyn åt att detta efterlefves.

I Danmark har också lagstiftningen låtit sig angeläget vara att, jemte det fartyget ställts under uppsigt af veterinärpolis, påbjuda, det den danska exporten hålles alldeles afskild från andra länders, hvadan det är förbjudet så väl att å ett fartyg med last af danska djur mottaga ytterligare kreatur i främmande hamnar, som ock att ett fartyg, medförande kreatur från utrikes ort, må komplettera sin last i Danmark, och skall i nämnda land kreatursförande fartyg desinficieras, derest anledning finnes att anse detsamma uti ifrågavarande afseende misstänkt.

I anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, och då kreatursexporten från Sverige bedrifves blott från ett fåtal hamnar, i följd hvaraf i praktiskt hänseende något nämnvärdt hinder icke torde möta vare sig för veterinärbesigtning eller fartygens desinficering, får Riksdagen anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes påbjuda sådana anordningar, att

alla för export till utlandet (Norge undantaget) bestämda kreatur blifva omedelbart före inskeppningen af legitimerad veterinär besigtigade, äfvensom att de fartyg, som äro bestämda att till utlandet öfverföra kreaturen, må före dessas emottagande varda desinficierade.

Med undersätlig vördnad etc.

Stockholm den 2 Juni 1883.

N:o 47.

Uppläst och godkänd hos Första Kammarern den 2 Juni 1883.

— — — — Andra Kammarern den 2 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående ändring af nuvarande edsformulär och revision af gällande föreskrifter angående eder.

(Första Kammarerns Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtanden N:is 4 och 6 samt Andra Kammarerns Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 6).

Till Konungen.

Uti skrifvelse den 11 Maj 1876 anhöll Riksdagen, som för sin del godkände den uppfattningen, att samhället borde låta sig angeläget vara, att icke någon ed bibehölles, hvilken utan fara kunde undvaras, att en